

Opinia na temat
Programu nauczania języka francuskiego
jako drugiego języka obcego w szkole podstawowej
autorstwa dr Beaty Gałan

Zgodność z Podstawą Programową oraz wymogami stawianymi przed programami nauczania

Przedstawiony mi do recenzji materiał zawiera kompletny program nauczania języka francuskiego jako drugiego języka obcego i jest przeznaczony dla uczniów II etapu edukacyjnego (klasy VII-VIII zreformowanej szkoły podstawowej) rozpoczynających naukę języka francuskiego. Program opracowany został w oparciu o podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Rozporządzenie MEN z dn. 14/02/2017 r.), Rozporządzenie MEN w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół z dn. 17 marca 2017 oraz standardy *Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego* (2003). Realizacja zaproponowanego programu nauczania pozwolić ma uczącym się na osiągnięcie poziomu A1. **Realizacja celów kształcenia opiera się na podręczniku i materiale ćwiczeniowym kursu *En avant !*, Hachette Livre 2017, autorstwa Fabienne Gallon, Sylvain Capelli, Gabrielle Robein.**

Zauważyć należy, iż proponowany materiał stanowi spójną, bogatą w treści całość i jest doskonałą propozycją dla nauczycieli prowadzących zajęcia z języka francuskiego w znowelizowanej szkole podstawowej.

Struktura Programu

Program składa się z dziewięciu wzajemnie dopełniających się części wzbogaconych o dwa przykładowe scenariusze lekcji (część dziesiąta) oraz literaturę przedmiotu (*Bibliografia*) grupującą istotne dla współczesnej glottodydaktyki pozycje.

Szczegółowa struktura Programu oraz zawartość merytoryczna poszczególnych części (1-10) przedstawiają się następująco:

1. **Omówienie ogólne programu.** Informacje ogólne na temat zgodności Programu z aktami prawnymi obowiązującymi po reformie systemu edukacji; określenie poziomów biegłości językowej zakładanej przy pełnej realizacji programu: A1.1 po pierwszych 50-60 godz. oraz A1 po kolejnych 50-60 godz.

2. **Informacje podstawowe o podręczniku.** Szczegółowe informacje na temat komponentów podręcznika oraz ich treści: a) podręcznik wieloletni dla ucznia uzupełniony nagraniami w formacie mp3; b) materiał ćwiczeniowy (*cahier d'activité*); c) zestaw 3 płyt CD; d) zestaw metodyczny dla nauczyciela.

Oprócz bezsprzecznej wartości merytorycznej prezentowanego podręcznika *En avant !* na uwagę zasługują jego dwa aspekty: wykorzystanie nowych technologii poprzez wzbogacenie wersji papierowej nagraniami typu mp3 przeznaczonymi dla ucznia i zestawem płyt kompaktowych oraz niezwykle bogaty zestaw pomocy metodycznych dla nauczyciela, obejmujący *Guide pédagogique, Dossier compétence, Civilisation, Le français en vidéo, Je révise, On révise ensemble, Glossaire* oraz interdyscyplinarne karty pracy. Tym samym nowy podręcznik wydawnictwa Hachette jawi się jako narzędzie nowoczesne, doskonale przystosowane do potrzeb nauczania języka francuskiego w grupach początkujących na poziomie klasy VII i VIII znowelizowanej szkoły podstawowej.

3. **Cechy uczniów drugiego etapu edukacyjnego.** Profil psycho-rozwojowy uczniów (adresatów treści zawartych w *Programie*). Charakterystyka przedziału wiekowego 13-15 lat ze szczególnym uwzględnieniem cech związanych z procesami myślenia, zagadnieniami pamięci i koncentracji oraz sprawności językowych nabytych i utrwalonych na poprzednich etapach edukacyjnych.
Warto zauważyć, iż w tej części *Programu* dr B. Galan odwołuje się do literatury przedmiotu dając tym samym jego potencjalnym Realizatorom cenne wskazówki nt. publikacji umożliwiających pogłębienie zarysowanej w *Programie* problematyki glottodydaktycznej.
4. **Cele ogólne.** Zgodne z nową *Podstawą Programową* kwalifikacje ogólne i cele językowe oraz ogólnowychowawcze założone do realizacji poprzez *Program*.
 - 4.1. Szczegółowy i kompletny **opis celów językowych i treści nauczania** prowadzących do harmonijnego rozwoju kompetencji receptywno-produkcyjnych z uwzględnieniem - co istotne - działań mediacyjnych (przetwarzanie wypowiedzi).

- 4.2. **Cele interkulturowe** towarzyszące nauce języka obcego ze szczególnym uwzględnieniem wiedzy na temat tzw. krajów frankofońskich. Kształtowanie postaw i zachowań właściwych dla zasady poszanowania różnic międzykulturowych.
5. **Treści nauczania.** Opis zaplanowanych dla nauczyciela działań dydaktycznych prowadzących do rozwoju osobistej kompetencji komunikacyjnej ucznia w oparciu o podręcznik *En avant !*
 - 5.1. **Kryteria doboru treści.** Zestaw tematów oraz funkcji i sytuacji komunikacyjnych przewidzianych dla poziomu A1 *ESOKJ* w pełni możliwych do realizacji w oparciu o podręcznik *En avant !*
 - 5.2. **Funkcje komunikacyjne.** Aktywności zaproponowane w podręczniku *En avant !* prowadzące do równomiernego rozwoju funkcji receptywnych i produktywnych oraz interakcyjnych.
 - 5.3. **Nauczanie elementów języka.** Cztery kolejne bloki poświęcone odpowiednio nauczaniu wymowy, pisowni, słownictwa i gramatyki.
Na podkreślenie zasługują zwłaszcza bloki *Nauczanie wymowy* i *Nauczanie gramatyki*. Poprawne wymowa (często zaniegbywana na lekcjach języka obcego) jest podstawą komunikacji ustnej. Znajomość podstawowych zasad funkcjonowania języka (gramatyka, równie często traktowana jako obciążenie uczącego się zbędną wiedzą teoretyczną) pozwala na budowanie wypowiedzi poprawnych/poprawne rozumienie wypowiedzi współuczestników interakcji zapewniające sukces komunikacyjny. Godnym uznania jest zarówno wyakcentowanie przez Autorkę *Programu* tych elementów języka (wymowa, gramatyka), jak i możliwość pełnej realizacji proponowanych celów kształcenia w oparciu o podręcznik *En avant !*. (Część 5.3.4. zawiera spis zagadnień gramatycznych proponowanych przez *Program* oraz odpowiadające im treści zawarte w podręczniku).
 - 5.4. **Przewidywane osiągnięcia uczniów.** Czytelna tabela prezentująca akty mowy i sytuacje komunikacyjne, poznane/opanowane przez ucznia dzięki realizacji *Programu*.

6. **Realizacja programu.** Szczegółowy opis zgodności *Programu* z wytycznymi *Nowej Podstawy Programowej* (2017).
7. **Wybrane metody w nauczaniu języków obcych.** Zwięzła prezentacja dwóch głównych, stosowanych we współczesnej glottodydaktyce, metod dydaktycznych: podejścia komunikacyjnego oraz podejścia zadaniowego.
8. **Przykładowe techniki pracy na lekcji.** Techniki rozwijające rozumienie ze słuchu/sprawność czytania ze zrozumieniem/ sprawność mówienia/ sprawność pisania. Cztery tabele zbiorcze zawierające propozycje zadań i ćwiczeń językowych właściwych dla rozwijania czterech głównych sprawności językowych (*CO, CE, EO, EE*). NB. Autorka świadomie odsyła tu również do literatury przedmiotu zawartej w bibliografii (np. Komorowska 2011).
9. **Ocena pracy ucznia.** Szeroki wachlarz zagadnień traktujący całościowo kwestie związane z ewaluacją osobistej kompetencji komunikacyjnej ucznia. Ocena jako integralny element procesu dydaktycznego. Standardy oceniania w kontekście edukacyjnym. Zakres a formy oceniania ucznia. Kryteria oceniania ucznia. Samoocena na przykładzie wykorzystania *Europejskiego Portfolio Językowego (EPJ)* dla uczniów w wieku od lat 10 do 15. Na uwagę zasługuje tu szczególna dbałość Autorki *Programu* o budowanie osobistej biografii i tożsamości językowej ucznia sprzyjającym autorefleksji oraz doświadczeniu interkulturowemu uczącego się.
10. **Przykładowe scenariusze lekcji.** Dwa konkretne przykłady lekcji powtórzeniowych (rozumienie i tworzenie wypowiedzi na temat zajęć szkolnych/na temat upodobań muzycznych) zbudowanych w oparciu o przedstawione założenia *Programu* a realizowanych z użyciem podręcznika *En avant !* NB. Przykłady sekwencji dydaktycznych wskazują na bardzo bogate możliwości dydaktyczne jakie daje Nauczycielowi wykorzystanie przygotowanego w ramach kursu *En avant !* pakietu metodycznego.

Konkluzja kwalifikująca

Przedstawiony mi do oceny *Program nauczania języka francuskiego jako drugiego języka obcego w szkole podstawowej* autorstwa dr Beaty Gałan odpowiada wymogom stawianym przez *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej*. Stwierdzam jednocześnie, iż recenzowany *Program* realizuje w pełni wytyczne tejże nowej *Podstawy programowej*.

Program zakłada opanowanie języka francuskiego jako obcego na poziomie A1 przez uczniów rozpoczynających naukę w klasie VII znowelizowanej szkoły podstawowej i kontynuujących naukę w klasie VIII. Podkreślić pragnę, iż prezentowane cele *Programu* prowadzą do wieloaspektowego rozwoju uczącego się nie tylko na poziomie języka obcego, ale także na poziomie postaw i doświadczeń interkulturowych, autorefleksji i samooceny.

Podręcznik *En avant !* wydawnictwa Hachette Livre (2017) i materiał ćwiczeniowy wraz z pakietem metodycznym dla Nauczyciela stanowią doskonałą podstawę do realizacji ambitnych celów kształcenia proponowanych przez dr Beatę Gałan i jej *Program*.

Jestem zdania, iż *Program* wraz z podręcznikiem *En avant !* stanowią doskonale narzędzie dydaktyczne promujące nauczanie wielokulturowe i wielojęzyczne ze szczególnym uwzględnieniem języka francuskiego, tym samym gorąco rekomenduję je do wdrożenia w znowelizowanej szkole podstawowej.

Kierownik
Katedry Akwizycji i Dydaktyki Języków

dr hab. Urszula Paprocka-Piotrowska, prof. KUL